

Tillväxtnämnden**Sammanträdesdatum**

2025-01-21

Plats och tid: Näset, Lindesbergs kommunhus, kl. 09:00-09:20**Beslutande:** Tom Persson (SD), ordförande
Conny Ärlerud (M), vice ordförande
Rickard Jirvelius (SD)
Pär-Ove Lindqvist (M)
Anders Persson (LPO)
Nafih Mawlod (S)
Intisar Alansari (S)
Magnus Storm (C)
Jonas Bernström (S)**Tjänstgörande
ersättare:****Övriga deltagare:**Ulla Lundqvist (S)
Dan Larsson (SD)
Monika Klockars (M)
Magnus Sjöberg, förvaltningschef
Helena Randefeldt, utvecklingsstrateg
Kristina Öster, enhetschef kultur och fritid
Monica Lind, enhetschef idrott, anläggning och park
Zila Conejeros, enhetschef arbetsmarknadsenheten
Sofie Sälle, ekonomienheten
Melinda Johansson, kanslienheten
Aron Helander, kanslienheten**Utses att justera
Justeringens plats
och tid:**Jonas Bernström (S)
Tisdag 21 januari kl 11.00, kommunhuset Lindesberg**Underskrifter**Sekreterare _____ Paragraf 1 - 4
Melinda JohanssonOrdförande _____
Tom PerssonJusterare _____
Jonas Bernström**ANSLAG/BEVIS**

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ**Tillväxtnämnden****Sammanträdesdatum**

2025-01-21

Anslaget sätts upp

2025-01-21

Anslaget tas ned

2025-02-12

Förvaringsplats

Tillväxtförvaltningen

för protokoll**Underskrift**

.....

Tillväxtnämnden

Sammanträdesdatum

2025-01-21

Ärendeförteckning

§1/25	Långsiktig plan för Stripa gruvområde
§2/25	Informationsärenden
§3/25	Delegationsärenden
§4/25	Meddelanden

Tillväxtnämnden

Sammanträdesdatum

2025-01-21

TN §1/25

Dnr: TN 2024/8

Långsiktig plan för Stripa gruvområde

Beslut

Tillväxtnämnden beslutar:

- Lindesbergs kommun tar genom tillväxtförvaltningen långsiktigt ansvar för Stripa gruvområde samt tillhörande kulturmiljöer.
- Tillväxtförvaltningen tar fram en verksamhetsplan för Stripa gruva samt tillhörande kulturmiljöer som uppdateras årligen.
- Förvaltningschefen får i uppdrag att ta fram en revidering av tillväxtnämndens reglemente där det framgår att tillväxtnämnden har ansvar för att utveckla Stripa gruvområde
- Förvaltningschefen får i uppdrag att teckna långsiktigt hyresavtal gällande Stripa gruva

Ärendebeskrivning

Sammanfattning

Vid sitt sammanträde den 14 februari 2024 gav tillväxtnämnden tillväxtförvaltningen i uppdrag att genomföra en förstudie för att utreda förutsättningarna för en långsiktigt hållbar fortsatt aktivitet vid Stripa gruvområde.

Då bebyggelseantikvarier från WSP 2023 genomförde en kulturmiljöinventering på uppdrag av Lindesbergs kommun gjorde de utöver länsstyrelsens byggnadsminnesförklaring bland annat följande bedömning:

”Stripa gruva ska bevaras. Stripa gruvmiljö bedöms ha stor potential som besöksmål på nationell nivå. En lämplig förvaltning för detta behöver hittas för att säkerställa denna helt unika miljöns överlevnad.”

Stripa gruva är inte bara unik i ett nationellt perspektiv och som enskild plats. Tillsammans med Löa hytta, Siggebohyttans bergsmansgård och Frövifors pappersbruksmuseum bildar Stripa gruvområde också en ojämförligt komplett bild av järnets hela produktionskedja, från malm till produkt, vilket är unikt i Sverige.

Som ett besöksmål med potential på nationell nivå har Stripa gruva mycket stor betydelse för Lindesbergs kommun. Stripa gruva har ett ekonomiskt värde genom att stärka besöksnäring och tillväxt. För platsvarumärket kan Stripa spela en mycket stor roll och stärka Lindesbergs kommun som attraktiv plats för boende och besökare.

Stripa gruva är också av stor betydelse för invånarna i kommunen. Kulturarvet och kulturmiljöer ökar förståelsen för identitet, gemenskap och kunskapen om

Tillväxtnämnden

Sammanträdesdatum

2025-01-21

den egna hembygden, både i det förflutna och i den framtida utvecklingen. Spåren av människor som tidigare levat och verkat på en plats berättar om kulturhistorien, hur man hanterat ekonomiska resurser och blir ett sätt att skapa samhällets gemensamma ramar. Att vara medveten om det som varit, sin historia, är viktigt för ett samhälle som blickar framåt. Det skapar trygghet och samhörighet som är viktiga för samhällsbygget. Kulturmiljöer är en tillgång för att nå ett inkluderande och hållbart samhälle. Att dessutom leva på en plats som spelat en så viktig roll för Sveriges historia kan stärka kommuninvånarnas känsla av identitet och stolthet.

Bakgrund

Stripa gruva är en unikt välbevarad gruvmiljö från 1900-talet i modernistisk industriarkitektur. Gruvan öppnades redan på 1400-talet och var i drift fram till 1977, då med ett djup på cirka 450 meter. *Gruvan var även känd för sina innovativa metoder inom brytning och malmbehandling, vilket gjorde den till en föregångare inom svensk gruvindustri. Stripa gruva är sedan 2006 ett byggnadsminne och den är nu den enda bevarade kompletta järnmalmgruvan i sitt slag.*

Idag är gruvan ett industrihistoriskt minnesmärke och populärt besöksmål, med guidade turer som erbjuder insikt i Sveriges gruvhistoria och tekniska utveckling. Gruvmiljön vittnar om Bergslagens betydelse för det svenska välfärdssamhällets uppbyggnad under 1900-talet.

Det som gör Stripa gruvområde unikt i sitt slag, är att det kan uppvisa en bevarad helhetsmiljö med gruvhål, underjordsgruvor, gruvlave, anrikningsverk, transportbanor, gruvstuga, och där stora delar av den maskinella utrustningen finns kvar och bidrar till det kulturhistoriska värdet.

Stripa gruvområde med tillhörande byggnader, interiörer och utrustning från sekelskiftet till 1940-talet samt det kvarvarande vändbrottet är en mycket intressant miljö som tydligt åskådliggör en byggnads- och teknikhistorisk utveckling och är en av de få kompletta gruvmiljöerna i Sverige. Tillsammans med gruvmiljön vid Stråssa kompletterar miljöerna varandra till en historisk kontinuitet. Gruvan som är känd sedan medeltiden har blivit nationellt uppmärksammat bland annat med den långvariga Stripakonflikten under 1920-talet.

Stripa gruvområde är inte bara unikt som enskild plats. Tillsammans med Löa hytta, Siggebohyttans bergsmansgård och Frövifors pappersbruksmuseum bildar Stripa gruvområde också en ojämförligt komplett bild av järnets hela produktionskedja, från malm till produkt, vilket är unikt i Sverige. Skyddad som byggnadsminne 2006. Fornlämnings nr Linde 131.

Huvudman

Tillväxtnämnden

Sammanträdesdatum

2025-01-21

För att säkerställa en långsiktig plan för Stripa gruvområde bör Lindesbergs kommun genom tillväxtförvaltningen ta ett långsiktigt ansvar för Stripa gruvområde samt tillhörande kulturmiljöer.

En plan för genomförande med ansvar för att förvalta och utveckla Stripa gruva tas fram av tillväxtförvaltningen. Ett långsiktigt (25 årigt) hyreskontrakt mellan Lindesbergs kommun (tillväxtförvaltningen) bör tecknas med fastighetsägaren (Fastigheter i Linde AB).

Verksamhet på platsen

För närvarande finns ett antal hyresgäster i Stripa, bland annat Stripabryggeriet och tillväxtförvaltningen i Stripa. Förstudien visar att det finns potential att skapa företagsetableringar och ha flera olika verksamheter på platsen. Redan nu finns det företagare inom kulturella och kreativa branscher som vill bli hyresgäster. Olika verksamheter på Stripa förstärker besöksanledningarna och ökar intresset för platsen men erfarenheter från andra kulturmiljöer visar att det kan vara en fördel med kulturella och kreativa branscher eftersom de ytterligare förstärker platsen som mål för besökare.

Det är också av största vikt att ha verksamheter på plats för öka säkerheten kring Stripa gruva. Tillväxtförvaltningen kan ställa om och har olika kompetenser som kan vara ett stöd i att förbättra säkerheten och det materiella förvaltandet av Stripa, till exempel i samarbete med länsstyrelsen.

Frågan om verksamhet på platsen spelar en stor roll i den plan för Stripa gruva som tas fram.

Platsens kulturhistoriska värde

Det är viktigt att komma ihåg att Stripa gruva inte endast är en angelägenhet för Lindesbergs kommun utan har ett nationellt intresse och behöver särskild omsorg ur det perspektivet.

WSP har yttrat sig.

Miljön som helhet utgör ett särskilt värdefullt bebyggelseområde i Plan- och bygglagens mening och omfattas av 8 kap. 13 §.

Stripa gruva utgör en unikt välbevarad gruvmiljö från 1900-talet sett till den helhet och detaljnivå till vilken den är lämnad. Ingen annan gruvanläggning från den här perioden kan idag uppvisa en sådan välbevarad helhetsmiljö med gruvhål, underjordsgruvor, gruvlave, anrikningsverk, transportbanor, gruvstuga med mera. Dessutom var stora delar av den maskinella utrustningen fortfarande körbart skick vid tiden för byggnadsminnesförklaringen. Kopparstölder har tyvärr gjort att gruvans spel inte längre går att driva.

Brytning har pågått på platsen sedan medeltiden. De byggnader som finns bevarade är i huvudsak från gruvans glansperiod, tiden från 1930 till

Tillväxtnämnden

Sammanträdesdatum

2025-01-21

nedläggningen 1977. Denna period sammanfaller med det som även kallats den högindustriella perioden i svensk samhällshistoria, en period som är underrepresenterad bland skyddade byggnader. Parallellt med det berättar Stripa dessutom om gruvarbetarens arbetsmiljö och det arbetsmiljölagsskydd som utvecklades tack vare gruvarbetarnas organisering i fackförbund.

Kring Stripa finns också arbetarbostäder och tjänstemannabostäder från olika tidsepoker. Bebyggelsen är delvis integrerad med Guldsmedshyttan som fortfarande är en aktiv bruksmiljö.

Stripas äldre skisser och fotografier, inventarier, intakta interiörer, historiska föremål, arkivhandlingar, gruvkartor etc. bidrar till en insikt i järnhanteringen där Stripa står som en representant för en av vårt lands viktigaste basnäringar.

Stripa gruva ska bevaras. Stripa gruvmiljö bedöms ha stor potential som besöksmål på nationell nivå. En lämplig förvaltning för detta behöver hittas för att säkerställa denna helt unika miljöns överlevnad.

Förslag till beslut

- Lindesbergs kommun tar genom tillväxtförvaltningen långsiktigt ansvar för Stripa gruvområde samt tillhörande kulturmiljöer.
- Tillväxtförvaltningen tar fram en verksamhetsplan för Stripa gruva samt tillhörande kulturmiljöer som uppdateras årligen.
- Förvaltningschefen får i uppdrag att ta fram en revidering av tillväxtnämndens reglemente där det framgår att tillväxtnämnden har ansvar för att förvalta och utveckla Stripa gruva.
- Förvaltningschefen får i uppdrag att teckna långsiktigt hyresavtal med Falab gällande Stripa gruva.

Ledamöternas förslag till beslut

Tom Persson (SD) gör följande ändringsyrkande:

- Ändra "Förvaltningschefen får i uppdrag att ta fram en revidering av tillväxtnämndens reglemente där det framgår att tillväxtnämnden har ansvar för att förvalta och utveckla Stripa gruva" till:
 - Förvaltningschefen får i uppdrag att ta fram en revidering av tillväxtnämndens reglemente där det framgår att tillväxtnämnden har ansvar för att utveckla Stripa gruvområde
- Ändra "Förvaltningschefen får i uppdrag att teckna långsiktigt hyresavtal med Falab gällande Stripa gruva" till:
 - Förvaltningschefen får i uppdrag att teckna långsiktigt hyresavtal gällande Stripa gruva

Tillväxtnämnden

Sammanträdesdatum

2025-01-21

Conny Årlerud (M) och Pär-Ove Lindqvist (M) yrkar bifall till liggande förslag med Tom Perssons (SD) ändringsyrkande.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan besluta enligt liggande förslag med Tom Perssons (SD) ändringsyrkande och finner så beslutat.

Reservationer

Anders Persson (LPO) reserverar sig till beslutet.

För åtgärd:

Förvaltningschefen

För kännedom:

Falab

Kultur- och fritidschef

Tillväxtnämnden

Sammanträdesdatum

2025-01-21

TN §2/25

Informationsärenden**Beslut**

Tillväxtnämnden tackar för informationen.

Ärendebeskrivning

Följande meddelas till Tillväxtnämnden:

Kompetenstrappan_uppföljning TN 2024 dec Dnr TN 2023/63

SFI prao Dnr TN 2024/1

Tillväxtnämnden

Sammanträdesdatum

2025-01-21

TN §3/25

Delegationsärenden**Beslut**

Delegationsärenden läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Följande meddelas till Tillväxtnämnden:

Beslut vuxenutbildning - Nagelterapeut - Malmö - avslag Dnr TN 2023/18

Beslut vuxenutbildning - samhällsvetenskap humaniora - Örebro - Bifall Dnr TN 2023/18

Beslut vuxenutbildning - Undersköterskeutbildning - Kumla - avslag Dnr TN 2023/18

Beslut vuxenutbildning - Undersköterskeutbildning - Kumla - avslag Dnr TN 2023/18

Beslut vuxenutbildning - Djurens biologi - Skövde - Bifall - Mottages Dnr TN 2023/18

Beslut vuxenutbildning - Fysik 2 - Örebro - Bifall Dnr TN 2023/18

Beslut vuxenutbildning - SVA delkurs 3 -Nora - Bifall Dnr TN 2023/18

Beslut vuxenutbildning - SVA 1, En 5 - Örebro - Bifall Dnr TN 2023/18

Besluta om registrering och villkor för lotteri Lions Kristina Dnr TN 2024/86

Delegationsärenden TN 2025-01-21 Dnr TN 2024/99

Bidrag till kultur- och fritidsarrangemang till Lindesbergs teaterförening Dnr TN 2024/41

Tillväxtnämnden

Sammanträdesdatum

2025-01-21

Bidrag till kultur- och fritidsarrangemang till Lindesbergs teaterförening Dnr TN 2024/41

Bidrag till kultur- och fritidsarrangemang till Lindesbergs teaterförening Dnr TN 2024/41

Bidrag till kultur- och fritidsarrangemang till Gammelbo byalag Dnr TN 2024/41

Bidrag till kultur- och fritidsarrangemang till LIF Lindesberg Dnr TN 2024/41

Bidrag till kultur- och fritidsarrangemang till Vedevågs hembygdsförening Dnr TN 2024/41

Bidrag till kultur- och fritidsarrangemang till Vedevågs hembygdsförening Dnr TN 2024/41

Bidrag till kultur- och fritidsarrangemang till Lindesbergs turistbåtförening Dnr TN 2024/41

Bidrag till kultur- och fritidsarrangemang till Lindesbergs teaterförening Dnr TN 2024/41

Investeringsbidrag till Sveaborg bygdegårdsförening Dnr TN 2024/41

Investeringsbidrag till Storå motorsällskap Dnr TN 2024/41

Investeringsbidrag till IFK Lindesberg Dnr TN 2024/41

Investeringsbidrag till IFK Lindesberg Dnr TN 2024/41

Bidrag till föreningsdrivna mötesplatser till Strokeföreningen Dnr TN 2024/41

Bidrag till föreningsdrivna mötesplatser till Attention Lindesberg Dnr TN 2024/41

Bidrag till kultur- och fritidsarrangemang till Bergslagens spektakelteater Dnr TN 2024/41

Bidrag till kultur- och fritidsarrangemang till Attention Lindesberg Dnr TN 2024/41

Tillväxtnämnden

Sammanträdesdatum

2025-01-21

TN §4/25

Meddelanden

Beslut

Inga meddelanden meddelas tillväxtnämnden vid nämndens sammanträde 21 januari 2025
